آئین نامه استفاده از فرصت های مطالعاتی برای اعضای هیئت علمی دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی

مقدمه:

در اجرای ماده ۵ اصلاحی پیوست شماره ۶ آیین نامه استخدامی اعضاء هیئت علمی دانشگاهها و مؤسسات پژوهشی کشور و موضوع بند ب ماده ۱ قانون اهداف، وظایف و تشکیلات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، به منظور ارتباط پیوسته و هدفمند اعضای هیئت علمی با سایر دانشگاهها و مؤسسات علمی و پژوهشی معتبر داخلی و خارجی با هدف اعتلای موقعیت علمی و فناوری کشور و حضور در عرصه های علمی بین المللی، "آیین نامه استفاده از فرصت های مطالعاتی برای اعضای هیئت علمی با دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی" به شرح زیر تدوین می شود.

ماده ۱ – تعاریف کلی ۱–۱– تعاریف کلی ۱–۱–۱ منظور از دانشگاهها و مراکز آموزش عالی و پژوهشی، کلیه دانشگاهها، پژوهشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی دولتی است که به اختصار "مؤسسه" نامیده می شود. ۱–۱–۲– منظور از سازمان، کلیه سازمانهای تحقیقاتی، اجتماعی، اجرایی، تولیدی و خدماتی میباشد که به اختصار "سازمان" نامیده می شود. ۱–۱–۳– منظور از گروه علمی اعم از گروه آموزشی یا پژوهشی است که عضو هیئت علمی در آن مشغول است. ۱–۱–۴– فرصت مطالعاتی مأموریتی است که به اعضای هیئت علمی واجد شرایط منتخب یک مؤسسه داده می شود که برای مدتی معین به منظور انجام مطالعات و تحقیقات مشترک در سایر دانشگاهها و مراکز علمی یا تحقیقاتی برجسته داخل یا خارج از کشور حضور یابند.

۱–۲– تعریف انواع فرصت های مطالعاتی
 ۱–۲–۱ – فرصت مطالعاتی خارج از کشور
 دراین نوع فرصت مطالعاتی عضوهیئت علمی منتخب برای تحقیق و مطالعه در مورد یک موضوع
 خاص که امکان انجام آن در داخل کشور نمی باشد و یا انجام کار مشترک با صاحب نظران و

اساتید شاغل در خارج از کشور ضروری باشد، بر اساس کسب حداقل امتیازات و اخذ پذیرش از یک دانشگاه یا مرکز علمی-پژوهشی معتبر موردتأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و موافقت هیئت امناء ذیربط به خارج از کشور اعزام می شود. ۱-۲-۲- فرصت مطالعاتی کوتاه مدت خارج از کشور

این نوع فرصت مطالعاتی در مدت تعطیلات تابستان و حداکثر به مدت ۲ ماه برای انجام مطالعه و تحقیقی معین و یا انجام کارهای عملی و آزمایشگاهی با همکاری مؤسسهای علمی در خارج از کشور که مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری باشد انجام می گیرد. ۱-۲-۳- فرصت مطالعاتی داخل کشور

در این نوع فرصت مطالعاتی عضو هیئت علمی منتخب برای تقویت و افزایش توانمندیهای پژوهشی و یا انجام مطالعه و تحقیق در یک موضوع خاص در سایر مؤسسات و مراکز تحقیقاتی و صنعتی معتبر به تشخیص مؤسسه و یا در دانشگاه محل خدمت خود به مطالعه و تحقیق میپردازد. در این نوع فرصت مطالعاتی باید موافقت مؤسسه میزبان برای انجام فرصت مطالعاتی کسب گردد.

ماده ۲- اهداف ۲-۱- توسعه و گسترش تجارب علمی اعضای هیئت علمی و آشنایی بیشتر آنها با دستاوردهای علمی و دانش فنی جدید. ۲-۲ – کمک به رفع مشکلات علمی و تخصصی کشور با انتقال تجربیات مراکز علمی برجسته از خارج به داخل کشور. ۲-۳ – استفاده مؤثر و مفید از امکانات علمی، تجهیزاتی و آزمایشگاهی مراکز علمی برتر داخل و خارج از کشور. ۲-۴- انجام کارهای تحقیقاتی مشترک با دانشمندان و پژوهشگران سایر مراکز علمی برجسته داخل و خارج از کشور به منظور اعتلای موقعیت علمی و فناوری کشور وحضور مؤثر در همکاری های بین المللی. ۲-۵- کمک به توسعه و تقویت همکاری های علمی منطقه ای و بین المللی. ۲-۹- به روز شدن دانش تخصصی اعضای هیئت علمی و افزایش توانمندی علمی و کارایی آنان. ۲-۹- به روز شدن دانش تخصصی اعضای هیئت علمی و افزایش توانمندی علمی و کارایی آنان. تذکر ۲- کشورهایی برای اعزام جهت فرصت مطالعاتی در اولویت خواهند بود که وزارت علوم، تحقیقات و فناوری با آنها تفاهم نامه همکاری داشته و در تبادل استاد و دانشجو باشد.

ماده ۳ – شرایط عضو هیئت علمی در استفاده از فرصت مطالعاتی با توجه به اینکه فرصت مطالعاتی امتیازی است ویژه که براساس کسب امتیازات لازم از فعالیتهای مؤثر و مفید علمی – پژوهشی به اعضای هیئت علمی مؤسسات داده می شود، لازم است عضو هیئت علمی شرایط زیر را برای استفاده از این فرصت دارا باشد:

۳–۱– شرایط عمومی ۳–۱–۱– دارا بودن مرتبه علمی استادیاری و بالاتر تبصره ۱– استفاده از فرصت مطالعاتی برای مربیانی که برابر ضوابط مربوطه از نظر آموزشی و پژوهشی برجسته محسوب می شوند بلامانع است. کیفیت برجستگی در شیوه نامه اجرایی این آیین نامه بیان خواهد شد.

۳-۱-۲- کسب حداقل امتیازهای تعیین شده توسط مؤسسه برای فعالیتهای آموزشی و پژوهشی که امتیازهای لازم جهت استفاده از فرصت مطالعاتی طی شیوه نامه اجرایی تبیین خواهد گشت.

تبصره ۲- آن دسته از اعضای هیئت علمی که تصدی یکی از سمت های ریاست دانشگاه، ریاست پژوهشگاه و معاونت وزارتین علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و بالاتر را برای یک دوره چهار ساله به عهده داشته اند، حق استفاده از فرصت مطالعاتی بدون رعایت بند ۳-۱-۲- را دارند.

۳–۱–۳– ارائه یک برنامه مطالعاتی یا یک طرح تحقیقاتی مشخص با توجه به اهداف مندرج در ماده ۲ و تأیید مؤسسهای که عضو هیئت علمی در آن شاغل است و کسب نظر مساعد و پذیرش از یک مؤسسه معتبر داخل یا خارج از کشور (که مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در همه ابعاد علمی، اجتماعی باشد).

۳-۱-۴- موافقت رئیس دانشگاه با استفاده عضو هیئت علمی از فرصت مطالعاتی مبنی بر عدم ایجاد خلل در فعالیت های آموزشی و یا پژوهشی در زمان استفاده عضو هیئت علمی از فرصت مطالعاتی.

۳-۱-۵- برخورداری از صلاحیت عمومی و اخلاقی و نداشتن منع قانونی دیگر.

۲-۳- شرایط فرصت مطالعاتی خارج از کشور

۳-۲-۱- دارا بودن وضعیت استخدامی رسمی قطعی.
 تبصره ۳- در شرایط خاص و برای انجام تحقیقاتی ویژه با نظر هیئت امنای مؤسسه، عضو هیئت علمی با وضعیت رسمی آزمایشی نیز می تواند از فرصت مطالعاتی خارج از کشور استفاده کند.
 ۳-۲-۲- دارا بودن حداقل پنج سال سابقه خدمت تمام وقت برای بار اول و حداقل پنج سال خدمت تمام وقت در مؤسسه های باری دفعات بعد.
 تبصره ۴- حداقل مدت مذکور برای اعضای هیئت علمی مؤسسه های تازه تأسیس و در حال توسعه طبق تأییدیه وزارت علوم، تحقیقات و فناوری چهار سال خواهد بود.

۳–۳– شرایط فرصت مطالعاتی کوتاه مدت خارج از کشور
 ۳–۳–۱– دارا بودن وضعیت استخدامی رسمی و یا پیمانی.
 ۳–۳–۱– دارا بودن هیئت علمی پیمانی فقط در طول مدت قرارداد میتوانند از این نوع فرصت مطالعاتی استفاده نمایند.
 ۳–۳–۲– دارا بودن سه سال سابقه خدمات و سه سال فاصله سنواتی بین دو فرصت مطالعاتی.

۳-۴- شرایط فرصت مطالعاتی داخل کشور ۳-۴-۱- دارا بودن حداقل وضعیت استخدامی رسمی آزمایشی. ۳-۴-۲- چهار سال سابقه خدمت و چهار سال فاصله سنواتی بین دو فرصت مطالعاتی.

ماده ۴- تعهدات و تسهیلات مؤسسه ۴-۱- فرصت مطالعاتی خارج از کشور مؤسسه مکلف است بر اساس نوع فرصت مطالعاتی، تسهیلاتی را در اختیار عضو هیئت علمی خود به شرح زیر قرار دهد:

۴-۱-۱- فرصت مطالعاتی خارج از کشور با تأمین کامل هزینه های فرد و خانواده توسط مؤسسه
 ۴-۱-۱- پیش بینی و تأمین اعتبار مورد نیاز در بودجه تفصیلی سالانه مؤسسه برای استفاده
 حداکثر ۵ درصد اعضای هیئت علمی متقاضی و واجد شرایط خود جهت گذراندن دوره فرصت
 مطالعاتی بر اساس اولویت هایی که تعیین و اعلام خواهد کرد.
 ۴-۱-۱-۲- اعضای هیئت علمی در مدت استفاده از فرصت مطالعاتی فقط از حقوق مبنا استفاده
 خواهند نمود. هزینه های ریالی و ارزی مترتب بر انجام فرصت مطالعاتی عضو هیئت علمی،

همسر و حداکثر دو فرزند (حداکثر سن فرزند ۱۶ سال) شامل بهای بلیط رفت و برگشت و اقامت در کشور مقصد، بیمه و هزینههای پزشکی و هزینه اخذ ویزا و عوارض خروج از کشور تا سقف تعرفهای که به تصویب هیئت امناء ذیربط می رسد از محل تأمین حقوق و مزایای عضو هیئت علمی و بر اساس آخرین حکم و هم چنین، ما به التفاوت آن از اعتبارات پژوهشی پیش بینی شده و در بودجه تفصیلی مؤسسه پرداخت خواهد شد.

تذکر ۳- سقف میزان مقرری ارزی بر اساس آخرین جدول پیشنهادی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و تصویب هیئت امنای ذیربط تعیین می گردد.

۴–۱–۱–۳– در صورتی که مبلغ ریالی ارز تخصیص یافته به عضو هیئت علمی از میزان حقوق و مزایای وی کمتر باشد، پس از کسر مبلغ ریالی ارز از حقوق و مزایای متقاضی، ما به التفاوت آن به عضو هیئت علمی بر گردانده می شود.

۴-۱-۱-۴- کسر کسورات قانونی حقوق و هزینه های مصروفه طبق ضوابط جاری خواهد بود.

۴–۱–۱–۵– مدت استفاده از فرصت مطالعاتی به شرط رعایت مفاد مواد این آئین نامه جزء سابقه خدمت دانشگاهی عضو هیئت علمی محسوب خواهد شد.

۴–۱–۲– فرصت مطالعاتی خارج از کشور با تأمین بخشی از هزینه ها توسط مؤسسه آن عده از اعضاء هیئت علمی واجد شرایط (موضوع ماده ۳) که با توجه به محدودیت اعتبارات پیش بینی شده در بودجه مؤسسه امکان استفاده از تسهیلات کامل در یک سال مشخص را نداشته باشند، در صورت تمایل می توانند با حکم مأموریت پژوهشی صرفاً با دریافت کامل حقوق و مزایای مرتبه و پایه خود، از فرصت مطالعاتی خارج از کشور استفاده نمایند.

۴-۱-۳ فـرصت مطالعاتـی خارج از کشور با تقاضا و حمـایت مـراکـز علمـی پژوهشــی خارج از مؤسسه

این نوع فرصت مطالعاتی برای برطرف نمودن یک نیاز پژوهشی و یا حل مشکل یک سازمان و بنا به درخواست مراکز و یا سازمانهای تحقیقاتی کشور انجام می گیرد. در این حالت عضو هیئت علمی با حکم مأموریت پژوهشی، صرفاً حقوق و مزایای خود را از مؤسسه دریافت می کند و تأمین بخش یا کل هزینه های دیگر توسط سازمان حامی بیرون دانشگاه خواهد بود.

۴-۱-۴ فرصت مطالعاتی کوتاه مدت خارج از کشور

مؤسسه در طول مدت فرصت مطالعاتی کوتاه مدت خارج از کشور، حقوق و مزایای عضو هیئت علمی، بلیط رفت و برگشت عضو هیئت علمی، ما به التفاوت ارزی و بیمه را پرداخت مینماید.

۲-۴- فرصت مطالعاتی داخل کشور

۴-۲-۱- فرصت مطالعاتی داخل کشور با تأمین کامل هزینه ها توسط مؤسسه
 ۴-۲-۱- مؤسسه می تواند برای هر ترم تحصیلی حداکثر ۱۰٪ (مجموع فرصت مطالعاتی داخل و خارج از کشور) اعضاء هیئت علمی متقاضی منتخب را به فرصت مطالعاتی اعزام کند.
 ۴-۲-۱- کسب موافقت سازمان متقاضی برای تأیید فرصت مطالعاتی داخل توسط مؤسسه الزامی است.

۴-۲-۴- مؤسسه در طول مدت فرصت مطالعاتی داخل کشور، مکلف است حقوق و مزایای عضو هیئت علمی را به طور کامل پرداخت کند.

تبصره ۶- مؤسسه علاوه بر تسهیلات این بند با تصویب هیئت امنا می تواند نسبت به پرداخت حق مأموریت به عضو هیئت علمی در طول فرصت مطالعاتی اقدام نماید.

تبصره ۷- مؤسسه می تواند به اعضاء هیئت علمی که در طول فرصت مطالعاتی داخل از ارائه واحد آموزشی معاف خواهند بود، حق التدریس واحدهای آموزشی و رسالههای دکتری و پایان نامه های کارشناسی ارشد (حداکثر تا سقف مجاز پایان نامه در ترم) را پرداخت نماید. ۴-۲-۲-۴- سازمان می تواند حق الزحمه ای بر اساس قرارداد منعقده بین مؤسسه و سازمان به عضو هیئت علمی پرداخت نماید.

۴-۲-۲ فـرصت مطالعاتی داخل کشــور با تقاضـا و حمایت مالی مراکز علمی پژوهشی خارج از مؤسسه

۴-۲-۲-۱- مؤسسه مکلف است برای عضو هیئت علمی داوطلب، با حکم مأموریت پژوهشی نسبت به پرداخت کامل حقوق و مزایای وی، اقدام نماید.
۴-۲-۲-۲- سازمان می تواند حق الزحمهای بر اساس قرارداد منعقده بین عضو هیئت علمی و سازمان به عضو هیئت علمی پرداخت نماید.
۶-۲-۲-۳- سازمان امکانات و تسهیلات لازم از جمله منابع علمی، اتاق کار و ... را برای استفاده کننده از فرصت مطالعاتی تأمین می نماید.

۴-۲-۲-۴- سازمان می تواند در صورت امکان برای نشر نتایج تحقیقات انجام شده توسط استفاده کننده از فرصت مطالعاتی، وی را برای شرکت در مجامع علمی بین المللی با هزینه خود اعزام نماید.

4-7-7-0- مؤسسه مكلف است به منظور تشویق اعضاء هیئت علمی به انجام دوره فرصت مطالعاتی داخل کشور تمهیداتی فراهم آورد از جمله اینکه برای گذراندن هر دوره شش ماهه فرصت مطالعاتی داخلی یک پایه تشویقی به عضو هیئت علمی اعطاء نماید.

تذکر ۴: عضو هیئت علمی در زمان استفاده از هر نوع فرصت مطالعاتی میتواند برای ارائه مقاله به شهر یا کشور دیگر مسافرت نموده واز امکانات متعارف در ارائه مقالات در کنفرانسها و همایشهای معتبر استفاده نماید.

ماده ۵ – مدت استفاده از فرصت مطالعاتی

۵–۱– مدت استفاده از فرصت مطالعاتی داخل و خارج از کشور حداقل یک و حداکثر ۲ نیمسال تحصیلی می باشد. عضو هیئت علمی بنا به تشخیص شورای پژوهشی مؤسسه میتواند از مدت زمانی فصل تابستان در آغاز یا میانه یا پایان مدت فرصت مطالعاتی به عنوان بخشی از فرصت استفاده نماید. قابل ذکر است که هزینه های مدت زمانی فصل تابستان بر عهده شخص میباشد.

۵-۲- مدت استفاده از فرصت مطالعاتی کوتاه مدت خارج از کشور حداکثر ۲ ماه در تابستان می باشد.

تبصره ۸ – درخواست هر گونه مرخصی استحقاقی یا بدون حقوق بلافاصله قبل یا بعد از استفاده از دوره فرصت مطالعاتی ممنوع می باشد.

تبصره ۹- در صورتی که استفاده عضو هیئت علمی از فرصت مطالعاتی از نوع تقاضا و حمایت مالی مراکز علمی و پژوهشی خارج از مؤسسه براساس نیاز خارج از مؤسسه باشد و حضور بیشتر عضو هیئت علمی در فرصت مطالعاتی برای حل مسأله ضروری تشخیص داده شود، تکرار و تمدید دوره تا سه نیمسال تحصیلی با بررسی عملکرد و تأیید مؤسسه و موافقت معاونت پژوهشی و فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری امکان پذیر خواهد بود.

ماده ۶- شیوه نامه اجرایی

شیوهنامه اجرایی آیین نامه استفاده از فرصت مطالعاتی مشتمل بر شاخصهای امتیازدهی و تعیین حداقل امتیازات لازم برای پذیرش در خواست، میزان و نحوه سپردن تعهد خدمت عضو هیئت علمی بر خوردار از تسهیلات فرصت مطالعاتی، مشخصات و مختصات برنامه عضو هیئت علمی بر اساس اولویتهای پژوهشی کشور، نحوه ارائه گزارش نهایی پایان دوره فرصت مطالعاتی و نحوه تأثیر آن در استفاده از ترفیع، ارتقاء و استفاده بعدی از فرصت مطالعاتی، ... توسط معاونت پژوهشی و فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری تدوین و به تصویب وزیر علوم، تحقیقات و فناوری خواهد رسید و جهت اجرا به کلیه مؤسسات تابعه ابلاغ می شود.

تذکر ۵- چنانچه در دوره فرصت مطالعاتی نیاز به انجام طرح پژوهشی باشد، طرح میبایست در اولویت های علم و فناوری کشور بوده و خروجی آن مشخص گردد.

تذکر ۶- کشورهایی برای اعزام عضو هیئت علمی به فرصت مطالعاتی در اولویت خواهند بود که وزارت علوم، تحقیقات و فناوری با آنها تفاهم نامه و همکاری داشته و در تبادل استاد و دانشجو باشد.

تذکر ۲- چاپ حداقل یک مقاله در نشریات معتبر با نمایه استنادی بین المللی پس از انجام فرصت مطالعاتی خارج از کشور و چاپ حداقل یک مقاله در نشریات معتبر علمی – پژوهشی داخلی پس از انجام فرصت مطالعاتی داخل کشور الزامی است. در صورت عدم رعایت آن ، علاوه بر محرومیت از فرصتهای مطالعاتی و سفرهای علمی بعدی، معادل هزینههای مصروفه اعم از حقوق و غیره به عنوان خسارت از عدم انجام تعهد رسمی تعیین می گردد.

ماده ۷ – تضمین استفاده از فرصت مطالعاتی

عضو هیئت علمی در قبل از استفاده از فرصت مطالعاتی اعم از داخل یا خارج از کشور باید به موجب سند رسمی تعهد نماید که به مدت سه برابر زمان استفاده از فرصت در مؤسسه متبوع خدمت کند.

صدور حکم استفاده از فرصت مطالعاتی منوط به توثیق سند ملکی (غیر منقول) یا تعهد کارمندی محضری توأم با اسناد تجاری به میزان دو برابر کل هزینه های مصروفه اعم از ریالی و ارزی می باشد که قرار است در طول مدت استفاده از فرصت دریافت گردد و مبلغ آن توسط مؤسسه تعیین خواهد شد تا در صورت تخلف از مفاد سند تعهد رسمی، مؤسسه بتواند فارغ از هر گونه الزام به تشریفات و یا با اعلام به دفترخانه، از طریق صدور اجرائیه به میزان دو برابر کلیه هزینههای مصروفه بابت وجه التزام و دیون خسارات دولت از تعهد و ضامن یا ضامنین وی به نحو انفرادی یا اشتراکی (مسئولیت تضامنی) اخذ نماید. تذکر ۸- مسئولیت اخذ سند تعهد رسمی و اتخاذ تصمیم راجع به کیفیت سند مأخوذه اعم از

تضمین ملکی یا تعهد کارمندی توأم با توثیق اسناد تجاری با مؤسسه می باشد.

ماده ۸ – نظارت بر حسن اجرا نظارت بر حسن اجرای این آیین نامه بر عهده معاونت پژوهشی و فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است.

ماده ۹ – تصویب

آیین نامه استفاده از فرصت مطالعاتی خارج از کشور مشتمل بر ۹ ماده، ۹ تبصره و ۸ تذکر در تاریخ ۸۹/۶/۳۰ بهتأیید وزارتعلوم، تحقیقاتوفناوری رسیده است و ازتاریخ ابلاغ لازم الاجراست. با ابلاغ این آیین نامه کلیه آیین نامه ها و دستورالعملهای فرصت مطالعاتی موجود لغو بلااثر اعلام می گردد.

با آرزوى توفيقات الهي

كامران دانشجو

This document was created with Win2PDF available at http://www.daneprairie.com. The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.